

ГОЛОКОСТ: ПАМ'ЯТЬ, ПОЛІТИКА, РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ

Викладач: кандидат історичних наук, доцент Савчук Тетяна Григорівна

Кафедра: історії України, 5й корп. ЗНУ, ауд. 319 (3й поверх)

E-mail: savatg@ukr.net

Телефон: (061) 228-76-32 (кафедра), 228-76-43 (деканат)

Освітньо-наукова програма, рівень вищої освіти:		Історія третій (доктор філософії)			
Статус дисципліни:		вибіркова			
Кредити ECTS	3	Рік навчання	2	Тижні	12
Вид контролю:		залік			
Посилання на курс в Moodle		https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=14431			
Консультації:		ID 8677111268 7wmvxX Четвер 16.05–17.25			

ОПИС КУРСУ

Мета викладання дисципліни – підготувати майбутніх фахівців до самостійного аналізу актуальних проблем історії Голокосту та сприяти формуванню толерантних міжнародних відносин. Ця дисципліна для тих, хто хоче відчувати та діяти як активний громадянин України, для тих, хто хоче успішно взаємодіяти з представниками різних національностей у майбутній професійній діяльності; для кого тема Голокосту стала частиною родинної історії; для тих, хто не байдужий до власної історії та культури.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПРН1	Мати передові концептуальні та методологічні знання з предметної області та на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій
ПРН2	Глибоко розуміти загальні принципи, методи, методології наукових досліджень, застосовувати їх у власних дослідженнях та у викладацькій практиці
ПРН7	Критично аналізувати та узагальнювати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті всього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної наукової проблеми, визначати перспективи подальших наукових розвідок
ПРН8	Демонструвати системний науковий світогляд та загальний культурний кругозір; володіти техніками і технологіями критичного мислення; дотримуватися принципів академічної доброчесності та професійної етики; забезпечувати безперервний саморозвиток та самовдосконалення протягом життя

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Берген Л. Доріс. Війна та геноцид. Коротка історія Голокосту. Київ: Дух і Літера, 2021. 408 с.

Лауер В. Творення нацистської імперії та Голокост в Україні [Текст] = Lower W. Nazi Empire-Building and the Holocaust in Ukraine : монографія / Венді Лауер. Київ : Зовнішторгвидав України; Український центр вивчення історії Голокосту, 2010. 368 с.

Голокост в Україні (1941–1944) [Текст] : слов.-довід. вид. 3-тє, випр. і доп. Київ : Сфера, 2009. 100 с.

+ до кожного заняття рекомендуються додаткові джерела.

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Поточні контрольні заходи (max 60):

Поточний контроль передбачає такі **теоретичні** завдання:

Проведення тестування за темами лекційних занять на платформі Moodle.

Поточний контроль передбачає такі **практичні** завдання:

Розв'язання аналітичних питань.

Підсумкові контрольні заходи (max 40): Залік.

Теоретичне завдання: виконання тесту на платформі Moodle;

Практичне завдання: підготовка есе та його презентація.

Тиждень і вид заняття	Тема заняття	Контрольні заходи, кількість балів
Змістовий модуль 1. Проблеми Голокосту та формування толерантності міжнаціональних відносин		
Тиждень 1 Лекція 1	Вступ до дисципліни	<i>Практичне завдання.</i> Запропонуйте власні аргументи необхідності історичної пам'яті про Голокост в контексті російсько-української війни (max 5 балів)
Тиждень 2 Лекція 2	Голокост як наукове явище	<i>Тестове завдання</i> за темою на платформі Moodle (max 5 балів)
Тиждень 3 Практ. 1	«Єврейське питання» в світі	<i>Доповідь:</i> характеристика проявів антисемітизму сьогодні в Європі та світі (max 5 балів)
Змістовий модуль 2. Нацистське вирішення «єврейського питання». Особливості Голокосту в Україні		
Тиждень 4 Лекція 3	Чому євреї?	<i>Практичне завдання:</i> Проаналізуйте історичні витоки Голокосту в Європі та Україні (max 5 балів)
Тиждень 5 Лекція 4	Основні етапи Голокосту в Європі	<i>Тестове завдання</i> за темою на платформі Moodle (max 5 балів)
Тиждень 6 Практ. 2	Особливості Голокосту в Україні	<i>Дискусія:</i> Умовність трикутника: жертви/кати/свідки (max 5 балів)
Змістовий модуль 3. Голокост у політиці пам'яті		
Тиждень 7 Лекція 5	Тема Голокосту в історичній політиці України	<i>Тестове завдання</i> за темою на платформі Moodle (max 5 балів)

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АСПІРАНТУРА
Силабус навчальної дисципліни

Тиждень 8 Практ. 3	Голокост у сучасних війнах пам'яті в Україні	<i>Доповідь:</i> Місце Голокосту в історичній пам'яті України (<i>max 5 балів</i>)
Тиждень 9 Практ. 4	Тема Голокосту в історичній пам'яті Польщі	<i>Дискусія:</i> Чи пододала Польща своє минуле? (<i>max 5 балів</i>)
Змістовий модуль 4. Репрезентації Голокосту		
Тиждень 10 Лекція 6	Конструювання образу Голокосту в кіно- та фотомистецтві, живописі, скульптурі	<i>Тестове завдання</i> за темою на платформі Moodle (<i>max 5 балів</i>)
Тиждень 11 Практ. 5	Конструювання образу Голокосту в літературі	<i>Практичне завдання:</i> Спираючись на літературні джерела (на вибір) охарактеризуйте образ Голокосту та інформаційну цінність цього виду джерел (<i>max 5 балів</i>)
Тиждень 12 Практ. 6	Фотофіксація Голокосту	<i>Практичне завдання:</i> Проаналізуйте інформаційний потенціал фотографій з сайту USHMM для висвітлення тем історії Голокосту (<i>max 5 балів</i>)
Залік		<i>Тестування у системі Moodle</i> (<i>max 20 балів</i>) <i>Підготовка есе на одну із запропонованих тем</i> (<i>max 20 балів</i>)

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

Основна:

1. Берген Л. Доріс. Війна та геноцид. Коротка історія Голокосту. Київ: Дух і Літера, 2021. 408 с.
2. Голокост в Україні (1941–1944) [Текст] : слов.-довід. вид. 3-тє, випр. і доп. Київ : Сфера, 2009. 100 с.

3. Лауер В. Творення нацистської імперії та Голокост в Україні : монографія. Київ : Зовнішторгвидав України; Український центр вивчення історії Голокосту, 2010. 368 с.
4. Турченко Ф., Каганов Ю., Турченко Г. Історія України (1914–1945) : підручник для здобувачів навчального ступеня бакалавра. Запоріжжя : Видавничий дім «Гельветика», 2021. 368 с.
5. Шоа в Україні: історія, свідчення, увічнення / За ред. Рея Брандона, Венді Лауер. Пер. з англ. Н. Комарової. Центр досліджень історії та культури східноєвропейського єврейства НАУКМА; Український інститут вивчення Голокосту "Ткума". Київ : Дух і Літера, 2015. 520 с.

Додаткова:

1. Абрамова Н. Голокост на Буковині через призму буковинської поліетнічності. *Питання історії України*. 2011. Т. 14. С. 240–246.
2. Бежан О.А. Мотив голокосту в новітній американській та російській літературі (В. Стайрон, Дж. Фоер, А. Кузнецов, В. Гроссман) [Текст] : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.01.05 : захищ. 12.04.13 / Бежан Олена Анатоліївна. Дніпропетровськ, 2013. 20 с.
3. Бердз Дж. Голокост у Рівному: масове вбивство в Сосонках, листопад 1941 р. [Текст] : [монографія] / Джеффри Бердз ; пер. с англ. ; пер. Д. Аладька. Рівне : Волинські обереги, 2017. 158 с.
4. Бородіна Т. Стратегії поведінки місцевого населення Полтавщини під час Голокосту (1941–1943). *Голокост і сучасність. Студії в Україні і світі*. 2017. № 1 (15). С. 39–80.
5. Гарін В.Б., Кіпцар І.А., Кондратенко О.В. Історія України : навч. посіб. для студ. вищих навчальних закладів. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 240 с.
6. Голокост : [політика пам'яті в Одесі, Дніпрі, Харкові, Запоріжжі] [Текст] / О. Гайдай, М. Кавун, Е. Петровський [та ін.]. *Політика і пам'ять. Дніпро-Запоріжжя-Одеса-Харків. Від 1990-х до сьогодні*. Львів : Шумилович, 2018. С. 129–135.
7. Запорізький рахунок Великій війні. 1939–1945 / Ф.Г. Турченко, В.М. Мороко, О.Ф. Штейнле, В.С. Орлянський. Запоріжжя : Просвіта, 2013. 416 с.
8. Івчик Н.С. Голокост у генерал-комісаріаті "Волинь–Поділля". *Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету*. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. Вип. 44. Т. 1. С. 234–238.
9. Капарулін Ю. Голокост євреїв-аграріїв Херсонщини. *Голокост і сучасність. Студії в Україні і світі*. 2019. № 1 (17). С. 31–47.
10. Ковба Ж. Духовний опір Голокосту населення Східної Галичини. *Єврейський опір в Україні в період Голокосту : зб. наук. статей*. Дніпропетровськ, Запоріжжя : Центр "Ткума", 2004. С. 317–335.
11. Кульчицький С. Голодомор в Україні й український голокост. *Голокост і сучасність*. 2008. № 1 (3). С. 88–98.
12. Медведовська А. Рецепція Голокосту в суспільній думці пізньорадянської доби (1950-80-ті рр.). *Проблеми історії Голокосту*. 2016. Вип. 8. С. 135–144.
13. Подольський А. Формування моделей історичної пам'яті про Голокост в українському соціумі : проблеми та перспективи. *Єврейська громадсько-політична думка ХХ - початку ХХІ сторіччя в Україні : монографія*. Київ : ІПіЕНД ім. І.Ф.Кураса НАН України, 2011. С. 345–362.
14. Подольський А. Пам'ять про жертви Голокосту як один з чинників національної ідентичності єврейської спільноти України (на прикладі міжнародного меморіального проєкту "Захистимо пам'ять"). *Суспільно-політична активність та історична пам'ять єврейської спільноти в контексті євроінтеграції України : [кол. монографія]*. Київ : ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2020. С. 214–232.
15. Ambrosewicz-Jacobs J. Islands of Memory: The Landscape of the (Non) Memory of the Holocaust in Polish Education from 1989 to 2015. Kraków : Jagiellonian University Press, 2020. 488 p.
16. Finkel E. Ordinary Jews. Choice and Survival during the Holocaust. Princeton, NJ: Princeton University Press, 2017. 296 p.

Електронні ресурси:

1. *United States Holocaust Memorial Museum (USHMM)*.
  2. Documentary footage. USHMM. URL:
<https://encyclopedia.ushmm.org/search?perPage=10&query=&types%5B%5D=37&languages%5B%5D=ru>
  3. Oral history interviews of the Ukrainian Witnesses Documentation Project USHMM. URL:
<https://collections.ushmm.org/search/catalog/irn44528>
  4. Усні джерела. Інтерв'ю з Р. М. Бурковською. USHMM. URL:
<https://collections.ushmm.org/search/catalog/irn511914>
  5. Усні джерела. Інтерв'ю з Л. Глузмановою. USHMM. URL:
<https://collections.ushmm.org/search/catalog/irn511917>
  6. Усні джерела. Інтерв'ю з Л. Желевською-Савченко. USHMM. URL: URL:
<https://collections.ushmm.org/search/catalog/irn518932>
  7. Усні джерела. Інтерв'ю з Б. Михайловським. USHMM. URL:
<https://collections.ushmm.org/search/catalog/irn511914>
  8. Усні джерела. Інтерв'ю з П. Мошковою. USHMM. URL:
<https://collections.ushmm.org/search/catalog/irn517080>
  9. Усні джерела. Інтерв'ю з Л. М. Світличною. USHMM. URL:
<https://collections.ushmm.org/search/catalog/irn511942>
  10. Усні джерела. Інтерв'ю з П. Б. Лоховицьким. USHMM. URL:
<https://collections.ushmm.org/search/catalog/irn511926>
  11. Photographs. USHMM. URL: <https://encyclopedia.ushmm.org/content/ru/gallery/final-solution-overview-photographs>
- Відеоматеріали.
12. Концтабір Сирець, Київ. USHMM. URL:
<https://collections.ushmm.org/search/catalog/irn1002637>
  13. Українська робоча сила для Німеччини. USHMM. URL:
<https://collections.ushmm.org/search/catalog/irn1000237>
  14. Відео. Повсякденне життя Варшавського гетто. USHMM. URL:
<https://encyclopedia.ushmm.org/content/ru/film/daily-life-in-the-warsaw-ghetto?parent=ru%2F72>
  15. *International Holocaust Remembrance Alliance (IHRA)* URL:
<https://www.holocaustremembrance.com/>
  16. Yad Vashem. The World Holocaust Remembrance Center. URL:
<https://www.yadvashem.org/ru.html>

Український інститут вивчення Голокосту «ТКУМА». URL: <https://www.tkuma.dp.ua>
Український центр вивчення історії Голокосту. URL: <https://www.holocaust.kiev.ua>

РЕГУЛЯЦІЯ І ПОЛІТИКИ КУРСУ¹

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. За необхідності заняття можуть проводитися у очно-дистанційній формі, коли частина слухачів, що не можуть в цей день бути присутніми в аудиторії, приєднуються через зом і беруть активну участь у заняттях. Аспіранти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані у формі співбесіди під час планової консультації викладача впродовж двох тижнів після пропуску. Відпрацювання занять може здійснюватися й шляхом виконання індивідуального письмового завдання. Аспіранти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до сесії не допускаються.

Політика академічної доброчесності

Одне з основних завдань навчального процесу – формування нульової толерантності до академічної недоброчесності. Відповідно до чинних правових норм, порушенням норм академічної доброчесності зокрема вважається: плагіат - оприлюднення (частково або повністю) наукових результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства; фабрикація - вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях; фальсифікація - свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень; списування - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання.

З метою формування відповідального ставлення до наукової діяльності та оприлюднення її результатів усі письмові роботи, що виконуються аспірантами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення UniCheck, результати перевірки аналізуються викладачем під час оцінювання роботи. Роботи, в яких виявлено ознаки плагіату або інших форм академічної недоброчесності, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем. Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело. Приклади оформлення цитувань див. на платформі CE3H Moodle ЗНУ: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/resource/view.php?id=103857>

Виконавці індивідуальних завдань обов'язково додають до текстів своїх робіт власноруч підписану Декларацію академічної доброчесності (див. посилання у Додатку до силабусу).

Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються в ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел: електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>; наукометрична база Scopus: <https://www.scopus.com>; наукометрична база Web of Science: <https://apps.webofknowledge.com>

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних,

---

¹ Тут зазначається все, що важливо для курсу: наприклад, умови допуску до лабораторій, реактивів і т.д. Викладач сам вирішує, що треба знати студенту для успішного проходження курсу!

перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття.

Комунікація

Планове спілкування викладача з аспірантами відбувається згідно розкладу під час аудиторних занять та щотижневих консультацій викладача. За необхідністю воно може відбуватися на платформі zoom. Базовою платформою для комунікації викладача з аспірантами є платформа Moodle. Важливі повідомлення загального характеру регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Для індивідуальних питань використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити аспірантів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на платформі Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам». Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим або ваше питання потребує термінового розгляду, надішліть електронного листа на пошту або у зазначені меседжери викладача. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище, ім'я та курс.

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Аспіранти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених *Кодексом академічної доброчесності ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих аспірантами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до *Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання аспіранту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається *Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування аспірантів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються *Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється *Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті*: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються *Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycyfws9v>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: *Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; *Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ. Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції (Воронков В. В., 1 корп., 29 каб., тел. +38 (061) 289-14-18).

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога (061)228-15-84 (щоденно з 9 до 21).

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання

допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ:
<https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п`ятниця з 08.00 до 17.00; субота з 09.00 до 15.00.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): [HTTPS://MOODLE.ZNU.EDU.UA](https://moodle.znu.edu.ua)

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою:
moodle.znu@gmail.com, Савченко Тетяна Володимирівна

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.
Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>.